

کوتانه پێشنیاز کر او هکان بۆ هه‌ندیک مندالی دیاریکر او

کام کارتیکردنی لاوه‌کی دینه‌ئار او ه؟

زوربه‌ی مندانان یان هیچ کارتیکردنی لاوه‌کی یان سووکیان له کوتانی جگهره‌سووی ب پینه‌که‌وێت. نه‌گهری بوونی کارتیکردنی لاوه‌کی ئاساییانه له ماوه‌ی چه‌ند رۆژیکدا به‌سه‌ر نه‌چیت. نه‌م کارتیکردنه لاوه‌کیانه راپورتیان له‌سه‌ر دراوه:

ناساییه‌کان (لایه‌نی که‌م لای ۱ له ۱۰۰ له کوتراوه‌کان نه‌بیزیت): سووربوونه‌وه، ئاوساوی و ناسکه‌وه‌بوو (کوتراوی) له جیی کوتانه‌که.

ده‌گمه‌نه‌کان (که‌متر له ۱ له ۱۰۰ کوتراودا): تا، خوران، ژانه‌سه‌ر، رشانه‌وه، سکچوون، زبیکه‌ی (سووربوونه‌وه‌ی پینست)، کاردانه‌وه‌ی هه‌سته‌وه‌ری.

ده‌رده‌باریکه

ده‌رده‌باریکه (سیل) چلک‌کردنیکه که به هۆی میکرۆبیکه و که له‌ریگای هه‌واوه، له‌کاتی کۆکیندا بلاونه‌بێته‌وه. نه‌وه زوربه‌ی جارێن په‌لاماری سیه‌کان ئه‌دات بالام ئۆرگانی تریش ئه‌کریت تووش بن. له زوربه‌ی دۆخه‌کاندا نه‌خۆشیه‌که له‌سه‌ر خۆ گه‌شه نه‌کات به کۆکه‌یه‌کی درێژ خایه‌نه‌وه، کیش دا‌به‌زین و تا، به‌لام ئه‌شکریت زۆر سالان له جه‌سته‌دا خه‌وتوو بێت بۆ نه‌وه‌ی دوا‌ی سه‌ر هه‌لبه‌دات. ده‌رده‌باریکه‌ی خه‌وتوو ته‌شه‌نه‌کار نییه.

کاماته‌ن نه‌وانه‌ی واباشه‌ بکوترین؟

کوتان بۆ نه‌و مندانانه پێشنیاز ئه‌کریت که که‌سه‌کار یان له ولاتیکه‌وه هاتوون که که ده‌رده‌باریکه له‌وه‌ی ئاساییتره تا سوید.

نایا چ که‌سانیک پنیو‌سته بکوترین؟

کوتانه‌که لای مندانان پاراستنیکه‌ی باش ئه‌دات دژی شینوه سه‌خته‌کانی ده‌رده‌باریکه. کاریکه‌ری پاراستنی کوتانه‌که سال له دوا‌ی سال که‌متر ده‌بێته‌وه.

که‌ی کوتانه‌که نه‌دریت؟

ده‌رمانی کوتانه‌که له‌باری ئاساییدا وه‌ک ژه‌میکه یه‌ک جاره له ته‌مه‌نی شمش مانگانه‌وه نه‌دریت، به‌لام ئه‌کریت زووتریش به‌دریت گهر مه‌ترسی بلاوبوونه‌وه گه‌وره‌بێت.

نایا پاش کوتانه‌که چی دینه‌پیش؟

کوتانه‌که ده‌بێته هۆی دروست بوونی چلک‌کردنیکه بچووک له‌سه‌ر پینست، و دوو تا چوار هه‌فته‌ دوا‌ی کوتانه‌که ره‌قبوونیکه بچکۆله له‌جیی کوتانه‌که دینه‌ئار او. ره‌قبوونه‌که گه‌وره و سوور ئه‌بێت و پاش ماوه‌یه‌ک ئه‌بێته برینیک که کیمی لێ دیت. ئه‌بێت واز له برینه‌که ببنیت و بۆخۆی پاش چه‌ند هه‌فته‌یه‌ک ساریژ ئه‌بێت. هه‌تا برینه‌که کر اوه بێت و اباشه‌ مرۆف له‌مه‌له‌کردنی

هه‌موو مندانان له سوید مافی کوتان دژی نو

نه‌خۆشی مه‌تر سیداریان هه‌یه (بروانه په‌ره‌ی زانیاری، پرۆگرامی سویدی بۆ کوتانی مندانان). هه‌روه‌ها هه‌موو کچان کوتانیکان دژی فایرۆسی بالۆکه له مرۆفدا HPV پێشکه‌ش ئه‌کریت (بروانه په‌ره‌ی زانیاری، کوتان دژی HPV بۆ کچان). بێجگه له‌مه، هه‌ندیک له مندانانی دیاریکر او کوتانی به‌بێ خه‌ر جیان دژی هه‌وکردنی جگهر (جگهره‌سو) جووری ب، ده‌رده‌باریکه (سیل)، ئینفلۆنزا و چلک‌کردن به به‌کتریا‌ی زنجیره‌یی خوینخواز نه‌دریت.

جگهره‌سو ب

جگهره‌سو جووری ب فایرۆسیکه که جگهر تووشی هه‌وکردن نه‌کات و له‌ریگای خوین و شلاوی تری ناو له‌ش بلاونه‌بێته‌وه. لای به‌شیک له خه‌لک هه‌ر هه‌یج هه‌ست به نه‌خۆشیه‌که نا‌کریت به‌لام که‌چی که‌سانی دیکه له‌وانه‌یه زۆر نه‌خۆش بکه‌ون له ماوه‌ی چه‌ندین مانگ. زۆرینه‌یان دېسان ساخ نه‌بنه‌وه، به‌لام لای هه‌ندیکان نه‌خۆشیه‌که له له‌شدا نه‌مێننه‌وه و ئه‌کریت دواتر پاش ماوه‌یه‌کی درێژ ببنته هۆکاری زیان به جگهر یان شیر په‌نجه‌ی جگهر. مه‌ترسی گه‌وره‌تره گهر مرۆف به مندالی تووشی ببنیت.

نایا چ که‌سانیک پنیو‌سته بکوترین؟

کوتانه‌که بۆ نه‌و مندانانه پێشنیاز ئه‌کریت که مه‌تر سیه‌کی زیادبوویان بۆ تووشبوون هه‌یه. نه‌وه پینست هه‌موو شت نه‌و مندانانه ئه‌گر یته‌وه که باوانیان جگهره‌سووی ب یان هه‌یه یاخود نه‌و مندانانه‌ی له لاتیکه‌وه دین که جگهره‌سو ئییدا ناسایی تره تا له سوید. زۆرینه‌ی نه‌نجوو‌مه‌نی پاریزگاکان نه‌وه‌یان هه‌لبژارده کردووه که کوتان دژی جگهره‌سو ب پێشکه‌ش به هه‌موو مندانان بکه‌ن.

نایا کوتانه‌که چ پاراستنیک ئه‌دات؟

کوتانه‌که زۆر کاریکه‌ره و نیزیکه‌ی هه‌موو مندانانه‌کان پاراستنیکه‌ی باش گه‌شه پێ نه‌دن. پینه‌چیت پاراستنه‌که به‌شی هه‌موو درێژایی ژیان بکات.

که‌ی کوتانه‌که نه‌دریت؟

کوتانه‌که له‌باری ئاساییدا له سه‌ ده‌ر فته‌دا نه‌دریت، جا یان له‌گه‌ل کوتانه‌کانی تر دا له ماوه‌ی ته‌مه‌نی ساوا بیدا له (۳، ۵ و ۱۲ مانگان) یان به‌پنی خه‌سته‌یه‌کی تاکه‌که‌سی.

ناو حموز دور کوه یتوه. همدنیک مندال هر گیز هیچ برینیک و مرناگرین بهکو تنها رهقبوونیک که پاش یهک یان چند مانگیک بزرنهینت.

کامانهن نهو کارتیکردنه لاهوکیانهی دینه ناراه؟

نهم کارتیکردنه لاهوکیانه راپورتیان لهسهر دراه:

دهگمه نهکان (لای کهمتر له ۱ له ۱۰۰۰ کهمی کوتراوه بهدی نهکرتیت): برینیک گهره ناسایی که زوری پیئهچیت تا ساریژ نهینت، تا، ژانهسهر، کاردانهوی ههسته موری.

نیفلونزا

نیفلونزا چلکرن دنیکه له ریر مومکانی ههناسه اندا که هوار کههی فایروسه. نهو له ریگای ههواوه بلاو نهینتوه کاتیک که کهمی که نهخوش نهکوی یان نهپژمی. نیفلونزا ههموو سالیکی له تازوه دیتوه و و باوه که لهنیوان دوو تا پانزه لهسهدی دانیشتون نهخوش نهکوم. زوربهی جار ان نیفلونزا له خویمه بهسهر نهچی بهلام لهوانهیه بیته هوی ههکردنی سیهکان (سیهسو).

نایا چ کسانیک پیویسته بهکوترتین؟

پیشنیاز نهکرتیت که نهو مندالانهی سهر به گرووی دهرمانی مهنر سیلیکراون خوین دژی نهفلونزای و مرزی کوتان بکمن. دهرمانی کوتانی نهفلونزا له فایروسه دروست نهکرتیت که لهناو هیلکه می مریشکدا چاندراوه، کهاته نهوهی که ههسته موری بههیزی دژی هیلکه ههیه نهینت یهکهم شت قسه لهگمل دوکوتور کهیدا بکات.

نایا کوتانهکه بو ماوهی چه نیک دهپاریژیت؟

لهبهر نهوهی فایروسه نیفلونزا ههموو کات له گور اندایه نهینت مروّف بو ههر و مرزیک دهرمانی کوتانی تازه دروست بکات که کاربگه بیته دژی نهو فایروسه که نیستا له نارادایه. پاراستنهکه له ماوهی سالیکی کهم نهکات و مروّف پیویسته نهکات ههموو سالیکی خو بکوتتیت.

کهمی کوتانهکه نهدریت؟

مندالان نهکرتیت له تمهمنی شمش مانگانوه کوتانیا بدریت. دهرمانی کوتانهکه به یهک یان دوو ژم نهدریت، نهوه پهیوهسته به تمهمنی مندالهکوه. نهگهر دوو ژم بدریت نهوا نهینت چوار ههفته له نیوانی دوو ژمه کهیدا بیت.

کامانهن کارتیکردنه لاهوکیانهی که دینه ناراه؟

زورینهی مندالان یان هیچ کارتیکردنی لاهوکیان له کوتانی نهفلونزاه نهینت یان کارتیکردنیکی لاهوکی سوکیان نهینت. نهگهری بوونی کارتیکردنی لاهوکی ناساییانه له چند روژیکدا بهسهر نهچیت. نهم کارتیکردنه لاهوکیانهی لای خواروه راپورتیان لهسهر دراه:

ناسایی (زیاتر له ۱ له ۱۰۰ کوتراودا بهدی نهکرتیت):

سووربوونهوه، ناسووی و کوتراوی (ناسکیبونهوه) لهجی کوتانهکه، تا.

دهگمه: (کهمتر له ۱ له ۱۰۰۰ کوتراو) کاردانهوی ههسته موری

بهکتریای خر له سیدا (پنیوموکوی)

بهکتریای خر له سیدا، بهکتریا یهکه که لهوانهیه بیته هوار ی چلکردنی سووکتور وک ههکردنی گوی و بوشاییهکانی لوت، بهلام نهوان ههروهها نهبنه هوار نهخوشی زور مهنر سیدار و جاروبار ههروههکار له ژیان وک ههکردنی سیهکان (سی یه سو)، بهزار اویبونی خوین و ههکردنی پهدهی میشک. لیرمدا مهنرسی نالوزبوونیش ههیه، بو نمونه شیوازی جوراوجوری زیان پی گهیشتنی میشک.

نایا چ کسانیک پیویسته بهکوترتین؟

کوتانی گشتی بو مندالانی ساوا دژی بهکتریای خری ناو سی له ۱ ژانوازی ۲۰۰۹ وه هینرایه کایهوه. کهواته ههموو مندالانی ساوا له سالی یهکهمی ژیاناندا کوتانی بی خسر جیان پیشکمش نهکرتیت.

مندالانی کوتراو و نهکوتراویش که مهنرسی نهویان ههیه که به باکتریای خری ناو سی خراپ نهخوش کهمن نهکرتیت کوتانی تریان پیویسته بیت بهی رهاوکردنی تمهنیان. نهوه نهو مندالانه نهگرتیهوه که خو پاریزی لهش تیاندا دابهزیه یان نهخوشی درژ خایه نیان ههیه که مهنرسی تووشیون به نهخوشی مهنر سیدار زیاد دهکات.

نایا کوتانهکه چ پاراستنیک نهادات؟

کوتانهکه پاراستنیک باش دژی نهخوشی بهکتریای خر له سی یهکاندا نهادات که هوار کههی نهو بهکتریا خرانیه که لهناو ههر یهک له دهرمانی کوتانهکاندا ههیه.

کهمی کوتانهکه نهدریت؟

نهو مندالانهی که سهر به گرووی مهنر سیلیکراون بهپی خشته می تاکه کهمی نهکوترتین.

کامانهن نهو کارتیکردنه لاهوکیانهی که لهوانهیه بیته ناراه؟

ههره زورینهی مندالان یان هیچ کارتیکردنی لاهوکیان نابیت یان کارتیکردنی سووک به دهرمانی پنیوموکوک. نهگهری بوونی کارتیکردنی لاهوکی بو خو لهاری ناساییدا پاش چند روژیک بهسهر نهچیت.

نهم کارتیکردنه لاهوکیانهی لای خواروه راپورتی لهسهر دراه:

ناسایی (لای زیاتر له ۱ له ۱۰ ی کوتراو مکن بهدی نهکرتیت): سووربوونهوه، ناسووی و

دهگمه: لیرکردن (کهمتر له ۱ له ۱۰۰۰ کوتراو) کاردانهوی

ههسته موری زیادهی کتوپر، خوران، گرژبوونهوی ماسوولکه مکن بههوی تاوه، لیر هاتن، رننگ په ریوی، شپریوی (سسنی). کوتراوی ناسک (له) جی کوتانهکه، تا، سکچوون، رشانوه.

بیری لیبیکر هوه!

پیش کوتان: باسی نموه بکه که نهگس مندالهمکت نهخوشه، نهخوشیهکی شاراهوی همیه یان همستهوری، یان به شیوهیهک کاردانهوی همبوو دژ کوتانی پیشوو.

دوای کوتانهکه: گس مندالهمکه دوای کوتانهکه و دیار بیت تندرستی تیچوو، واباشه پیوهندی به تندرستی خویندکاران له خویندنگا یان چاودیری نهخوشی بکهیت. کارمندان چاودیری تندرستی- و نهخوشی نهیت راپورت لسمس هموو کاردانهویهک بدن که هاوکات لهگهل کوتانهکه دابه جا بهی رچاودرندی نموهی که نموه به هوی کوتانهکن یان نا.

ووردبین به له ناگالیوون له هموو کوتانهکانی مندالهمکت له ریگهی کارتی- بنکهی تندرستی مندالان یان - پراوهکه، یان بههمر شیوازیکی تر بیت.

Folkhälsomyndigheten
PUBLIC HEALTH AGENCY OF SWEDEN